

RESSÒ DE LA PARAULA

Caritat en la Veritat: la transmissió de la fe (8)

Quan parlem de la transmissió de la fe, fem servir expressions com «invitació a creure», «proposta de la fe», «donar a conèixer»... Són expressions que semblen deduir-se del que hem vingut dient, val a dir, «que la transmissió de la fe s'ha de fer estimant».

Però en realitat queden molt pobres, no expressen adequadament tot el que hi ha en el fons de l'experiència del qui comunica la fe. Estan molt més a prop d'aquesta experiència dues paraules, que ja han passat al vocabulari normal de l'evangelització: «anunci» i «vocació o crida».

«Anunciar» és més que donar a conèixer, fer una proposta o convidar. És més, per la intensitat del missatge, per l'entusiasme de qui el transmet, per l'alegria que traspugen les seves paraules, per la força i la capacitat de convèncer que tenen les seves expressions. Hi ha una altra paraula que encara accentua més el significat d'«anunciar»: és «proclamar». I si volem expressar el fet que la fe ens neix de dintre, de les nostres conviccions íntimes, diem que «confessem» la fe. Així a la litúrgia de la missa, després de la consagració, en el ritus que anomenem «memorial» (*anàmnèsis*), fem servir una expressió que reuneix els tres verbs al voltant del misteri de la fe: «Proclameu el misteri de la fe... Anunciem la vostra mort, confessem la vostra Resurrecció...» Però no cal anar a moments tan solemnes: els pares, els educadors, el catequista, el company, l'amic, no ho faran cantant o cridant, però no deixaran d'anunciar, proclamar, confessar la fe, si més no per l'entusiasme, la força, l'alegria que hi posen quan transmeten la fe.

«Crida o vocació». El Papa Benet XVI cita el seu predecessor Pau VI reproduint un dels principis més atractius de la nostra fe: que tota la vida humana, inclosa la tendència al progrés i al desenvolupament, és resposta de la persona a una vocació:

«El progrés, en la seva font i en la seva essència, és una vocació: en els dissenys de Déu, cada home està cridat a promoure el propi progrés, perquè la vida de tot home és una vocació... No hi ha, doncs, més que un humanisme veritable que s'obre a l'Absolut en el reconeixement d'una vocació que dóna la idea vertadera de la vida humana» (*Caritat en la Veritat*, n. 16). Si tota vida humana és una vocació, o millor, una resposta a una vocació, amb més motiu la vida de la fe. Els qui creiem som conscients del fet que no hem construït un pensament autònom, sinó que hem estat cridats a la fe. Aleshores, quan transmetem la fe ens convertim en portaveu i ressò d'aquesta crida per als germans.

—La transmissió de la fe no és una ordre, sinó una crida que interpel·la la llibertat.

—La transmissió de la fe no és una amenaça, sinó l'advertiment d'un perill i la promesa de plenitud.

—La transmissió de la fe no és una informació asèptica, sinó la vocació a creure en el marc d'un diàleg, en el tu a tu personal, on resten afectats els cors del qui crida i del qui escolta.

Les anomenades vocacions a la vida consagrada o religiosa i al sacerdoci en són una conseqüència: si no vivim i transmetem la fe com a vocació (crida i resposta), com podem esperar que hi hagin vocacions especials a la vida religiosa o al sacerdoci?

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Advent en temps de crisi

► Iniciem avui un any litúrgic i el temps d'Advent en un temps de forta crisi i de no pocs sofriments. Però avui, en les nostres celebracions de l'eucaristia, ressona un anunci ple d'esperança: el Senyor ve. El Senyor ve per renovar les nostres vides, el Senyor ve per renovar el camí de la humanitat i conduir-la cap al seu Regne, per viure un dia per sempre en el cel nou i la terra nova que Ell ens ofereix. El camí de l'Advent —simbolitzat en la Corona d'Advent, de la qual avui encenem el primer ciri— ens portarà cap a Nadal. Mentrestant, «mantinguem-nos drets davant del Fill de l'home», davant de Jesucrist, la llum de la nostra vida, la llum del món.

GLOSSA

Compartint amb paraules i amb obres

Van arribant els fidels, fins a seixanta i escaig, als locals parroquials. Són les sis d'un dissabte a la tarda. De mitjana edat per amunt. Ocupen els seients de la sala, després de deixar les menges que aporten al sopar comunitari que clourà la trobada. Es reuneixen cada mes. A dos quarts de set comença la ponència inicial amb el tema: «Créixer en solidaritat». Segueixen amb atenció l'exposició: un cop d'ull al món per constatar la realitat de l'entorn, les diferències econòmiques i com la crisi ha conduït a una desmoralització generalitzada. Amb aquestes dades es llancen les preguntes: com està la societat que pateix més? Quins sectors són els més afectats? Es fa palès que darrere les constatacions hi ha persones i famílies que en pateixen les conseqüències, s'imposa una reflexió a la llum de la Paraula de Déu. De la lectura de diversos fragments de l'Esclat s'arriba a la necessitat de compartir per sortir-nos-en. Potenciar la fraternitat. Créixer en solidaritat. Cadascú des de les seves possibilitats però tots amb una mateixa preocupació pels altres. Sortir-nos-en junts de la crisi, sense deixar ningú enrere.

Seguí la celebració de l'eucaristia, participada i viscuda. Lectures, cants i pregàries. Compartir el pa i el vi i escoltar la Paraula de Déu. Jesucrist enmig de la comunitat aplegada en el seu

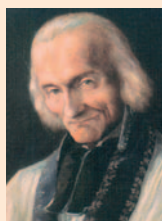
nom. De la taula eucarística a la taula de l'amistat amb allò que entre tots han aplegat. Acabar de rematar aspectes del tema, intercanviar informacions, interessar-se els uns pels altres, bastir comunitat.

Aquella nit, un dels assistents escrivia: «Abans, quan pregàvem pels necessitats, pels sense sostre, pels que passen fam, pels que han estat exclòs de la societat, segurament a molts de nosaltres ens costava posar-los una cara i un nom. Darrerament, però, tots coneixem algú que s'ha quedat sense feina, que pateix per arribar a final de mes, que té por de perdre la casa on viu i que, en molts moments, sent vergonya pel que li està passant. Senyor, et demanem per totes les persones afectades per la crisi, les que ens són anònimes i les més properes, però sobretot et demanem que nosaltres sapiguem fer-nos presents en les seves vides i reconfortar-los en la dificultat amb paraules i amb fets d'amistat».

Una activitat parroquial senzilla que treballa la formació dels seus membres, la vivència espiritual que mou a la pràctica d'obres bones i fraternals i la celebració com a comunitat eucarística. «Vetllem els uns pels altres per animar-nos a l'amor fratern i a les bones obres» (*He 10,24*).

Enric Puig Jofra, SJ

Pensaments de sant Joan M. Vianney

► Per l'esperança esperem la realització de les seves promeses: esperem ser recompensats per totes les nostres bones obres, per tots els nostres bons pensaments, per tots els nostres bons desigs, ja que Déu té en compte fins i tot els bons desigs. Què més necessitem per ser feliços?

► Por la esperanza esperamos la realización de sus promesas: esperamos ser recompensados por nuestras buenas obras, por todos nuestros buenos pensamientos, por todos nuestros buenos deseos, pues Dios tiene en cuenta incluso los buenos deseos. ¿Qué más necesitamos para ser felices?

(*Cura de Ars, Su pensamiento, su corazón*, Barcelona 1994)

DIUMENGE I D'ADVENT

► Lectura del llibre de Jeremies (Jr 33,14-16)

«Vindran dies, diu l'oracle del Senyor, que compliré aquella promesa que tinc feta a la casa d'Israel i a la de Judà. Aquells dies, aquells temps, faré néixer a David un plançó bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat. Aquells dies serà salvat el país de Judà i viurà confiada la ciutat de Jerusalem. I a ell l'anomenaran: "El-Senyor-és-el-nostre-bé".»

► Salm responsorial (24)

R. *A vós elevo la meva ànima, Senyor.*

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes, / feu que aprengui els vostres camins. / Encamineu-me en la vostra veritat, instruïu-me, / perquè vós sou el Déu que em salveu. R.

El Senyor, bondadós i recte, / ensenya el bon camí als pecadors. / Encamina els humils per sendes de justícia, / els ensenya el seu camí. R.

Tot l'obrar del Senyor és fruit d'amor fidel / per als qui guarden la seva aliança. / El Senyor es fa conèixer íntimament als seus fidels, / els revela la seva aliança. R.

► Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (1Te 3,12-4,2)

Germans, que el Senyor faci créixer fins a ves-sar l'amor que us teniu els uns als altres i a tothom, tal com nosaltres també us estimem. Que ell refermi els vostres cors perquè siguin sants i nets de culpa davant Déu, el nostre Pare, el dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants. Amén.

I ara, germans, volem fer-vos una exhortació i un prec en Jesús, el Senyor. Vosaltres vau rebre el nostre ensenyament sobre la manera de comportar-vos i d'agradar a Déu; ja ho feu, però us demano que avanceu encara més. Ja sabeu els preceptes que us vam donar de part de Jesús, el Senyor.

► Evangeli segons sant Lluç (Lc 21,25-28.34-36)

En aquell temps, deia Jesús als deixebles: «Hi haurà prodigis al sol, a la lluna i a les estrelles. A la terra, les nacions viuran amb l'ai al cor, esverades pels bramuls de la mar embravida. La gent perdrà l'alè de por, pensant en els desastres que sobrevindran arreu del món, perquè fins l'estelada del cel trontollarà. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre un núvol, amb poder i amb una gran majestat. Quan tot això comenci a succeir, alceu el cap ben alt, perquè molt aviat sereu alliberats.

Estigueu atents sobre vosaltres: Que l'excés de menjar i beure o la preocupació dels negocis no afeixugues el vostre cor i us trobessiu a sobre aquell dia de cop i volta, perquè vindrà, segur, com un llaç, per a tothom, sigui on sigui de la terra. Estigueu alerta pregant en tota ocasió i demanant que pugueu sortir-vos-en, de tot això que ha de succeir, i us pugueu mantenir drets davant el Fill de l'home».

► Lectura del libro de Jeremías (Jr 33,14-16)

«Mirad que llegan días —oráculo del Señor— en que cumpliré la promesa que hice a la casa de Israel y a la casa de Judá. En aquellos días y en aquella hora, suscitaré a David un vástago legítimo, que hará justicia y derecho en la tierra. En aquellos días se salvara Judá, y en Jerusalén vivirán tranquilos, y la llamaran así: "Señornuestrojusticia".»

► Salmo responsorial (24)

R. *A ti, Señor, levanto mi alma.*

Señor, enséñame tus caminos, / instrúyeme en tus sendas: / haz que camine con lealtad; / enséñame, porque tú eres mi Dios y Salvador. R.

El Señor es bueno y es recto, / y enseña el camino a los pecadores; / hace caminar a los humildes con rectitud, / enseña su camino a los humildes. R.

Las sendas del Señor son misericordia y lealtad / para los que guardan su alianza y sus mandatos. / El Señor se confía con sus fieles / y les da a conocer su alianza. R.

► Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses (1Te 3,12-4,2)

Hermanos: Que el Señor os colme y os haga rebosar de amor mutuo y de amor a todos, lo mismo que nosotros os amamos. Y que así os fortalezca internamente, para que, cuando Jesús, nuestro Señor, vuelva acompañado de todos sus santos, os presentéis santos e irreprochables ante Dios, nuestro Padre.

En fin, hermanos, por Cristo Jesús os rogamus y exhortamos: Habéis aprendido de nosotros cómo proceder para agradar a Dios; pues proceded así y seguid adelante. Ya conocéis las

instrucciones que os dimos, en nombre del Señor Jesús.

► Evangelio según san Lucas (Lc 21,25-28.34-36)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Habrà signos en el sol y la luna y las estrellas, y en la tierra angustia de las gentes, enloquecidas por el estruendo del mar y el oleaje. Los hombres quedaran sin aliento por el miedo y la ansiedad ante lo que se le viene encima al mundo, pues los astros se tambalearán. Entonces verán al Hijo del hombre venir en una nube, con gran poder y majestad.

Cuando empiece a suceder esto, levantaos, alzad la cabeza: se acerca vuestra liberación. Tened cuidado: no se os embote la mente con el vicio, la bebida y los agobios de la vida, y se os eche encima de repente aquel día; porque caerá como un lazo sobre todos los habitantes de la tierra. Estad siempre despiertos, pidiendo fuerza para escapar de todo lo que esta por venir y manteneos en pie ante el Hijo del hombre.»

Rostre de Crist Salvador, icona d'Andrej Rublov (any 1400)

COMENTARI

Vetlleu i pregueu

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns:** (litúrgia hores: 1a setm.): Rm 10,9-18 / Sl 18 / Mt 4,18-22 ■ **dimarts:** Is 11,1-10 / Sl 71 / Lc 10,21-24 ■ **dimecres:** Is 25,6-10a / Sl 22 / Mt 15,29-37 □ **dijous:** Is 26,1-6 / Sl 117 / Mt 7,21.24-27 ■ **divendres:** Is 29,17-24 / Sl 26 / Mt 9,27-31 ■ **dissabte:** Is 30,19-21.23-26 / Sl 146 / Mt 9,35-10,1.6-8 ■ **diumenge** vinent, II d'Advent (lit. hores: 2a setm.): Ba 5,1-9 / Sl 125 / Fl 1,4-6.8-11 / Lc 3,1-6.

La germana Núria Calduch-Benages, de la Congregació de Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natza-ret, farà els comentaris d'aquest any litúrgic. És professora d'Antic Testament de la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma. Autora de El perfume del evangelio. Jesús se encuentra con las mujeres (*Verbo Divino, 2008*) i de Dammi, Signore, il tuo sguardo. Riflessioni bibliche sulla vita consacrata (*Editrice Rogate, 2008*).

Comencem un nou any litúrgic. Els tres textos litúrgics d'aquest primer diumenge d'Advent ens parlen d'una vinguda que genera expectació. Jeremies anuncia, d'una banda, la irrupció imprevista d'un nou rei a la casa de Judà (un plançó bo, legítim) i, de l'altra, evoca l'expectació d'un po-

ble cansat de patir que espera el dret i la justícia. Pau ensenya als cristians de Tessalònica com cal esperar la vinguda del Senyor amb tots els seus sants: no pas amb impaciència i neguit, sinó creixent en amor i en santedat. En fi, l'evangelista Lluç descriu la vinguda del Fill de l'home amb llenguatge i imatges de caire apocalíptic i, tot seguit, indica com cal preparar-se per a aquest esdeveniment; és a dir, quin comportament cal adoptar perquè el Senyor no ens trobi desprevinguts: «Estigueu alerta, pregant en tota ocasió».

Hi ha una frase en l'evangelí de Lluç que sintetitza molt bé l'espiritualitat de l'Advent i, en definitiva, l'espiritualitat cristiana: «Redreueu-vos i alceu el cap ben alt, perquè molt aviat sereu alliberats». L'alliberament ve de Déu, és la seva paraula pronunciada en el

silenci i en la foscor de l'opressió i del mal. És una paraula d'esperança i de joia que omple el cor del creient i li dóna força per trobar el sentit de la pròpia vida i de la història, malgrat totes les dificultats. De part seva, el creient respon a aquest alliberament diví amb esperança, amb el cap alçat, sense por ni angouxa, preparat per escurtar els signes dels temps, per buscar i esperar el Regne de Déu.

El temps d'Advent ens crida a una renovació interior. Ens cal ser valents i evitar les dissipacions, la indiferència i la superficialitat. No deixem que els afanys de la vida ens afeixuguin el cor; al contrari, alimentem l'esperit per poder viure amb esperança i emprendre un nou camí de justícia i veritat.

FE CRISTIANA I SOCIETAT ACTUAL

Abraham, figura emblemàtica de la fe

L'Advent invita a meditar sobre les figures emblemàtiques de la fe. En la tradició judeocristiana han destacat figures que han encarnat la fe. En elles s'ha acomplert del tot la llei segons la qual la fe impacta globalment la persona i la transforma, fent-la una persona nova respecte del curs del món. He escollit tres figures: Abraham,

Maria i Francesc d'Assís.

La carta de Pau als cristians de Roma fa una interpretació molt fonda d'Abraham com a figura emblemàtica de la fe. Abraham ha rebut la fe com a gràcia de Déu: és l'home de la fe. «Abraham va creure en Déu i Déu li ho comptà com a justícia» (Gn 15,6). Déu va fer just Abraham per la fe, no pas com a paga per una bona obra que hagués fet: la de donar el seu fill a Déu.

Així s'explica que Abraham sigui un home de Déu i que, com a tal, en la prova suprema, no vacil·li a posar en les mans de Déu el seu propi fill. Abraham podia donar el seu fill a Déu per-

què la fe li feia confiar en Déu, que, de fet, no vol el sacrifici d'Isaac sinó el cor d'Abraham obedient. D'aquesta manera, Abraham és la figura en què brilla l'amor gratuït de Déu.

Abraham rep el títol de «pare del nostre llinatge» (Rm 4,1). És el «nostre pare Abraham» per la fe, no per la circumcisió. Per això és pare de tots els qui creuen, de tots nosaltres (Rm 4,11.16). Del poble hebreu, del poble descendent d'Ismael (tribus nord-aràbigues, nòmades) i dels cristians.

Abraham és hereu dels favors de Déu en virtut de la promesa divina de posseir en herència la terra i la descendència. És una promesa que apunta a la vida de comunió amb Déu fins i tot més enllà de la mort: «Abraham va creure en Déu, que fa reviure els morts i crida a l'existència allò que no existia» (Rm 4,17). Abraham va rebre aquestes promeses en virtut de la justícia que s'obté per la fe. I els hereus en virtut de la fe ho són per pura gràcia (Rm 4,13-16).

Josep M. Rovira Belloso

(La fe cristiana en la societat actual, Edicions 62)

PSICOLOGIA DE LA FAMILIA

«Lo esencial... es invisible a los ojos»

Saint-Exupéry, el aviador que tuvo que hacer un aterrizaje forzoso en pleno desierto y reparar su avión, escribe en *El Principito*: «Al despedirse el zorro dijo al pequeño príncipe:

—«Adiós. He aquí mi secreto. Es muy sencillo: "No se ve bien... sino con el corazón... Lo esencial es invisible a los ojos". Y el pequeño príncipe, a fin de acordarse, repitió: "Sí, lo esencial... es invisible a los ojos".» Y Saint-Exupéry continúa la narración: «Como el pequeño príncipe se durmiera, lo tomé en mis brazos. Estaba emocionado. Me parecía cargar un frágil tesoro. Me dije: "Lo que veo aquí es sólo una corteza. Lo más importante es invisible..."»

El poeta L. Oliván escribe: «La más común ceguera de este mundo / es ver tan sólo lo que todos ven... Nunca mires las cosas... / tan sólo con tus ojos».

No hemos de juzgar sólo por las apariencias, la parte exterior de las personas. Hemos de intentar llegar a las profundidades del ser humano. Es una gran verdad: lo más importante de una persona suele ser invisible a los ojos. De ahí la gran importancia de saber mirar con el corazón, con el espíritu...

Santa Teresa de Jesús daba su testimonio diciendo: «Nunca con los ojos del cuerpo vi nada sobrenatural. Si os da pena no ver a Jesús en la Eucaristía con los ojos corporales, mirad que no os conviene, que no habría sujeto que lo sufriese —aguantase— verle glorificado —con toda su gloria—.» Y añadía: «Aunque no le vean con los ojos corporales, muchos modos tiene de mostrarse Jesús, en la Eucaristía, al alma.»

San Juan de la Cruz advertía: «La fe nos dice cosas que nunca vimos... El entendimiento... puede ver las cosas espiritualmente.»

J. M. Alimbau

SANTORAL

29. ✠ Diumenge I d'Advent. Sant Sadurní, Serni o Cerní, bisbe de Tolosa de Llenguadoc i mr.; sant Demetri, mr.; santa Il·luminada, vg.

30. Dilluns. Sant Andreu, apòstol, de Bet-saida, deixeble del Baptista i germà de Pere; santa Justina, vg. i mr.

1. Dimarts. Sant Eloi, bisbe de Noyon (641-660), patró dels qui treballen els metalls; sants Edmon Campion i Robert Southwell, preveres, i beats Roger Filcock, Robert Middleton i companys, màrtirs (jesuïtes); sant Naüm, profeta (s. VII aC); santa Natàlia, mr., esposa de sant Adrià.

2. Dimecres. Sant Silvà, bisbe; santa Bibiana, vg. i mr. (s. IV); santa Elisa, vg.; beata Maria-Àngela Astorch (1592-1665), vg. caputxina, de Barcelona.

3. Dijous. Sant Francesc Xavier (1506-1552), prev. jesuïta navarrès, apòstol de l'Índia, patró de les missions i dels turistes; sant Cassià, mr.; sant Sofonies, profeta (s. VII aC); santa Magina, mr.

4. Divendres. Sant Joan Damascè (s. VII-VIII), prev. de la Laura de Sant Sabas i doctor de l'Església; santa Bàrbara, vg. i mr. d'Orient, patrona del ram dels carburants i dels artificiers, i també dels miners, invocada contra els llamps; sant Bernat, bisbe de Parma, cardenal; santa Ada, vg.; beat Francesc Gálvez, prev. franciscà i mr. al Japó, nat a Utiel.

5. Dissabte. Sant Dalmau o Dalmai (Dalmaçio), bisbe; sant Sabas (s. VI), abat fundador de la Gran Laura, prop de Jerusalem; sant Guerau de Braga, bisbe; santa Crispina, vg.

INTENCIONS DEL SANT PARE (desembre)

General: Perquè els nens siguin respectats i estimats i no siguin mai explotats de cap manera.

Missionera: Perquè per Nadal els pobles de la terra reconeguin en el Verb Encarnat la llum que il·lumina tota la humanitat, i les nacions obrin les portes a Crist, Salvador del món.

ENTREVISTA

CORI CASANOVA

Viure l'Advent, avui

La Cori Casanova és metgessa foniàtria, ha estat presidenta del Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians (MUEC), membre del secretariat del Consell Pastoral Diocesà de Barcelona i assessora dels bisbes espanyols en el Sínode sobre el Laicat (1987). Actualment és professora de la Diplomatura de Logopèdia de Blanquerna (URL) i de l'ESMUC, i membre del Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona (MPCB). Des de la seva perspectiva de laica, la Cori proposa com viure actualment l'Advent.

Com viure l'Advent, avui?

Donant-nos temps per pregar i reflexionar, aturant-nos una mica més del que fariem habitualment. Proposant-nos de renovar l'Esperança que se'ns ofereix però que, en els temps que vivim, cada cop se'ns fa més difícil. Cal donar espai, un mínim de temps quotidià per no deixar-nos endur per la tristor i el desencís. Amb una actitud activa per descobrir els signes del Regne en el nostre entorn —familiar, professional, eclesial, social—, amb els ulls de la ment i del cor, oberts a la presència del Regne que «ja és a prop».

L'Advent és esperança. Com viure aquesta esperança en un temps de crisi com l'actual?

És un moment difícil i complex. Poc apassionant. Sovint ens diem que no sabem cap on anem; no tenim clar el camí que recorrem, cap on ens porta, quin model de societat i d'home bastim per al futur dels nostres nens i joves. Quina Església per al s. XXI? Però l'Advent ens recorda que sabem com hem d'anar cap al futur i, per Jesucrist, sabem que aquest camí és l'única manera d'arribar-hi. L'amor com a camí, que en la nostra societat significa l'amor personal, la solidaritat, l'ètica, la justícia... L'Advent ens recorda que aquest és el camí per viure la Promesa de Déu als homes: «Jo seré amb vosaltres.»

Quina hauria de ser l'aportació dels laics a l'Església?

Hem de continuar presents en les nostres realitats quotidianes, amb una actitud dialogant, però també confessant, explícita, no vergonyant. I, a la vegada, no tenir por de fer arribar els patiments i les alegries del nostre món a les comunitats i estructures eclesials... per ajudar a bastir una veu d'Església que acull, proposa i vol ser, malgrat els seus límits, signe del Crist en el nostre món.

Òscar Bardají i Martín

No culpabilizar a las familias

Estamos en la época de culpabilizar a las familias por todos los

descalabros que sufren nuestros niños y jóvenes, y por casi todos los males que

azotan a la humanidad. ¿Hay para tanto? Personalmente creo que se exagera. Con lo cual no quiero decir que haya que exculpar a las familias de la cuota de responsabilidad que les corresponde. Pero, con todo, tengamos piedad de ellas, ya que las familias que tenemos no son más que el reflejo de la sociedad que hemos creado.

Les cuento una vivencia personal. Recién terminada la carrera, cuando empecé a ejercer de médico atendiendo a niños (mi primera especialidad fue pediatría), mi bisoñez y soltería me hacían creer que la inmensa mayoría de problemas psicoemocionales que presentaban mis pequeños pacientes eran el resultado de la incapacidad de sus padres para educarlos correctamente.

Con el tiempo, también yo formé mi propia familia y empecé a dudar del alcance de esta tajante aseveración. Viendo mi experiencia familiar, ya no estaba tan seguro de que los padres —en cuyo colectivo orgullosamente me incluía— fueran los únicos responsables de lo que les pasaba a los hijos. Había otros factores que se colaban por debajo de la puerta de los hogares (amistades, medios de comunicación, etc.) que podían desvirtuar la educación que con tanto empeño impartían los padres.

Entonces llegé a mis manos la sincera confesión del terapeuta familiar argentino Salvador Minuchin: «Como joven profesional tenía tendencia a simpatizar con los niños y a acusar a sus padres. Después de casarme, tuve, a mi vez, hijos, y cometí los errores que todos los padres cometemos inevitablemente: comencé entonces a comprender a los padres y a simpatizar con ellos.»

Dr. Paulino Castells

(Psicología de la familia, Ed. Ceac, Barcelona 2008)

AGENDA

CRÒNICA

Celebració del beat Francesc Palau al Prat de Llobregat. Amb motiu d'aquesta festivitat, el passat diumenge 8 de novembre van trobar-se per pregar i compartir les respectives missions i també el sopar les comunitats religioses, els diaques i els preveres diocesans del Prat de Llobregat. En aquesta ciutat són presents les Carmelites Missioneres, les Missioneres de la Immaculada Concepció, les Teresianes i els Maristes.

XXI Jornada Catalana de Pastoral de la Salut. Es va celebrar el passat 24 d'octubre al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès, sota el lema «25 anys caminant». Dels 200 assistents de les diòcesis catalanes, una trentena procedien de la de Sant Feliu de Llobregat. Va presidir la inauguració el bisbe Josep Àngel Saiz, de la diòcesi que acollia la trobada i es va clausurar amb una eucaristia presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova, responsable a la CET d'aquest àmbit pastoral.

Jornades de Formació i Animació Pastoral a Sant Feliu de Llobregat. Del 9 al 12 de novembre van tenir lloc aquestes jornades per a la Vicaria de Sant Feliu de Llobregat. Enguany van comptar amb una assistència més nombrosa de persones, que van tenir així un enquadrament del treball sobre el nou objectiu diocesà, donat que totes les conferències i els testimonis tenien com a referència l'anunci de l'Evangelí.

On ets tu? Estada vocacional amb les catequistes. El passat dia 11 de

ESGLÉSIA DIOCESANA

Trobada dels consells pastorals de les parròquies de l'Arxiprestat de Garraf. Va tenir lloc el dia 7 de novembre, a la parròquia de Sant Joan de Vilanova i la Geltrú, presidida per l'arxiprest Mn. Josep Pausas i els rectors de les parròquies respectives. Mn. Josep M. Domingo, vicari episcopal, va fer la introducció amb la finalitat de potenciar la raó d'ésser dels consells pastorals parroquials, tractant sobre les dificultats en el seu funcionament i animant els seus membres a treballar amb corresponsabilitat i esperança. Després, la seixantena d'assistents van fer un treball en grups i van presentar les conclusions que seran estudiades pel Consell Pastoral Arxiprestal.

novembre es van aplegar les catequistes de l'arxiprestat de Sant Boi de Llobregat a la parròquia de Sant Josep Obrer de la ciutat per realitzar conjuntament un treball de contingut vocacional. Amb l'ajut d'una fitxa elaborada per la Delegació de Pastoral Vocacional es va treballar la vocació cristiana a partir de l'experiència bíblica de Samuel. Aquests continguts van ser treballats després pels catequistes amb els infants de la catequesi que, finalment, els van posar en comú amb la resta de la comunitat cristiana en les respectives assemblees dominicals.

III Jornades de Formació per a Catequistes. «Les tasques pròpies de la catequesi per a la trobada amb Jesús» va ser l'eix vertebrador de les III Jornades de Formació per a Catequistes, organitzades pel Secretariat

Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes Balears, celebrades els dies 6, 7 i 8 de novembre a la localitat de Santa Susanna (diòcesi de Girona). Van assistir-hi un total de 350 catequistes, dels quals una trentena eren de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

AGENDA

Funeral en el 1r aniversari dels difunts de Ca n'Espinós. El proper 3 de

desembre a les 19.30 h el bisbe Agustí celebrarà una missa en record de les víctimes de l'explosió de gas que tingué lloc en aquest barri de Gavà, justament en el dia que farà un any de l'accident. Serà a la parròquia de Sant Pere, i comptarà amb la presència de representants de la corporació municipal, a més de familiars, amics i feligresos en general de la localitat.

FORMACIÓ

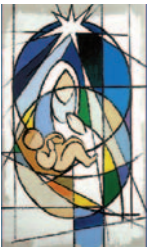
Cap de setmana d'Encontre Matrimonial. 11-13 de desembre. Organitzat pel moviment «Encontre Matrimonial», està dirigit fonamentalment a parelles però també a sacerdots que vulguin aprofundir en la seva relació amb l'Església. Casa d'Espiritualitat Pare Manyanet de Begues. Informació: Carme Giró i Fermí Oriol, tel. 932 188 876 - www.encontrematrimonial.org.

CULTURA

Concert d'orgue a Olesa de Montserrat. 6 de desembre, 18.30 h. L'organista Llorén Santana Roma interpretarà cançons nadalenques i populars d'autors diversos. Donatiu 5 €. Parròquia de Santa Maria, Olesa de Montserrat.

Exposició «El poema del pessebre».

Del 4 de desembre al 10 de gener. S'exposaran les 26 il·lustracions originals de Jordi Roca fetes per al llibre *El poema del Pessebre* de Joan Alavedra, convertit en oratori per Pau Casals, com a símbol de pau al món. A l'acte d'inauguració de divendres 4 de desembre a les 17 h hi assistirà també el bisbe Agustí. Sala Gòtica del Museu Maricel, Sitges.

ECO DE LA PALABRA

Caridad en la Verdad: la transmisión de la fe (8)

Cuando hablamos de la transmisión de la fe, usamos expresiones como «invitación a creer», «propuesta de la fe», «dar a conocer»... Son expresiones que parecen deducirse de lo que hemos venido diciendo, es decir, «que la transmisión de la fe se debe hacer amando».

Pero en realidad quedan muy pobres, no expresan adecuadamente todo lo que hay en el fondo de la experiencia de quien comunica la fe. Están mucho más cerca de esta experiencia dos palabras, que ya han pasado al vocabulario normal de la evangelización: «anuncio» y «vocación o llamada».

«Anunciar» es más que dar a conocer, hacer una propuesta o invitar. Es más, por la intensidad del mensaje, por el entusiasmo de quien lo transmite, por la alegría que rezuman sus palabras, por la fuerza y la capacidad de convencer que tienen sus expresiones. Hay otra palabra que aún acentúa más el significado de «anunciar»: es «proclamar». Y si queremos expresar el hecho de que la fe nos nace de dentro, de nuestras convicciones íntimas, decimos que «confesamos» la fe. Así, en la liturgia de la misa, después de la consagración, en el rito que llamamos «memorial» (*anamnesis*), usamos una expresión que reúne los tres verbos al-

rededor del misterio de la fe: «Proclamad el misterio de la fe... Anunciamos tu muerte, confesamos tu Resurrección...» Pero no es preciso ir a momentos tan solemnes: los padres, los educadores, el catequista, el compañero, el amigo, no lo harán cantando o gritando, pero no dejarán de anunciar, proclamar, confesar la fe, al menos por el entusiasmo, la fuerza, la alegría que ponen cuando transmiten la fe.

«Llamada o vocación». El Papa Benedicto XVI cita su predecesor Pablo VI reproduciendo uno de los principios más atractivos de nuestra fe: que toda la vida humana, incluida la tendencia al progreso y al desarrollo, es respuesta de la persona a una vocación:

«El progreso, en su fuente y en su esencia, es una vocación: en los designios de Dios, cada hombre está llamado a promover el propio progreso, porque la vida de todo hombre es una vocación... No hay, pues, más que un humanismo verdadero que se abre al Absoluto en el reconocimiento de una vocación que da la idea verdadera de la vida humana» (*Caridad en la Verdad*, n. 16).

Si toda vida humana es una vocación, o mejor, una respuesta a una vocación, con más motivo la vi-

da de la fe. Quienes creemos somos conscientes de que no hemos construido un pensamiento autónomo, sino que hemos sido llamados a la fe. Entonces, cuando transmitimos la fe nos convertimos en portavoz y eco de esta llamada para los hermanos.

—La transmisión de la fe no es una orden, sino una llamada que interpela la libertad.

—La transmisión de la fe no es una amenaza, sino la advertencia de un peligro y la promesa de plenitud.

—La transmisión de la fe no es una información aséptica, sino la vocación a creer en el marco de un diálogo, en el tú a tú personal, donde quedan afectados los corazones de quien llama y de quien escucha.

Las llamadas vocaciones a la vida consagrada o religiosa y al sacerdocio son una consecuencia de ello: si no vivimos y transmitimos la fe como vocación (llamada y respuesta), ¿cómo podemos esperar que haya vocaciones especiales a la vida religiosa o al sacerdocio?

† **Agustí Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat